

Høring 2019 – Incentiver for kommersialisering av forskning – NMBUs høringsutkast

[Menon-rapporten 9/ 2018 «Incentiver for kommersialisering av forskning»](#) gir et troverdig bilde av situasjonen slik den fortoner seg norske universiteter og TTO-ene i dag.

NMBU har vektlagt en helhetlig tilnærming i sin [Strategi for verdiskaping, innovasjon og entreprenørskap](#). Strategien omfatter styrking av utdanningstilbudet innen disse feltene, bedre tilrettelegging for entreprenørskap blant studenter og ansatte (makerspace, co-working space, ideverksteder) og styrking av apparatet for kommersialisering (Ard Innovation AS (TTO), Inkubator Ås AS).

Det er positivt at departementet nå gjennomgår hvordan kommersialiseringsapparatet kan bedres nasjonalt. Utover dette har vi følgende innspill til forslagene slik de er formulert i rapporten:

Forslag 1: Større andel av inntekter fra IPR kanaliseres til forskerne

- Vi har erfart at forskerne motiveres av at midler går til forskningen i egen enhet, dvs til forskergruppen. Det er imidlertid en fordel at forskeren selv får en andel av inntekten og institutt/fakultet en andel av inntekten.

Forslag 2: Større andel av inntekter fra IPR kanaliseres til institutt

- Vi erfarer at også dette er et viktig incentiv for både lokal ledelse og for forskeren/idéhaver. Dette kan være en fin motivasjon for å øke aktiviteten under forutsetning av at det allokeres tilstrekkelig med ressurser til kommersialiseringsarbeid på nivået som er nærmest idéhaver. Forskerne uttrykker også at det er helt nødvendig å ha faglig og økonomisk støtte til idéutvikling for kommersialisering.

Forslag 3: Etablere fleksibel avtale for bruk av IPR i spinout-selskaper

- Dette er vi enige i, og det er særlig viktig at TTO-en (på vegne av universitetet) kun har en liten eierandel, er passiv eier og heller ikke har en aktiv rolle i selskapene.

Forslag 4: Begrensninger mht. TTO-enes eierandel i spinout-selskaper

- Dette er også i tråd med vårt syn. Vi mener i tillegg at TTO-ene ikke bør forvalte NMBUs aksjeportefølje, men at dette bør legges ut i en egen enhet utenfor TTO-en. En slik løsning vil gjøre at medarbeiderne i TTO-en er uavhengige av selskapene og kan gi råd ut fra et faglig ståsted og dermed slippe å sitte på begge sider av bordet i forhandlinger om verdien av IPR-en som legges inn i selskapene.

- Inkubatorenes rolle bør drøftes i denne sammenheng, - skal de være en «inkubator» med tilbud om redusert husleie og rabatterte priser for faglige råd, eller skal inkubatorene i tillegg ha eierandeler i selskapene? Her er det behov for å gjennomgå rollen til SIVAs inkubatorprogram og NFRs FORNY-program og forventningene til TTOer og inkubatorer.

Forslag 5: Inkludere kommersialiseringsmål som BOA-indikator

- BOA-indikatorene har pr i dag ingen reell betydning for universitetenes samarbeid med næringsliv, offentlig sektor eller kommersialisering. Indikatoren inngår i lukket ramme, og har en så lav sats at den ikke har effekt. Parameteren gir ikke uttrykk for graden av samarbeid med næringsliv og/eller offentlig sektor og den gir ingen informasjon om universitetenes kommersialiseringsarbeid. NMBU mener det er særs viktig å utvikle en indikator som gir relevant informasjon om kommersialiseringsaktiviteten og samarbeidet med næringslivet. En indikator for kommersialisering bør bestå av både kommersialisering av forskning og av ideer fra studenter. Det bør vurderes å ha en egen indikator for samarbeid med offentlig sektor/ privat næringsliv.
- Universitetenes bidrag til innovasjon i næringsliv og offentlig sektor bør måles. Dette er ikke nødvendigvis innovasjoner som munner ut i patenter, selskapsetableringer o.l, og man må finne en god måte å måle dette på.
- UH-sektoren har svake måleparametere for å måle nytteverdien av forskning som er utført i samarbeid med industrien, der forskningen leder til kunnskap som ikke nødvendigvis går via TTO-kontorene.
- Forskningssamarbeider med store bedrifter/ offentlige etater kan lede til endringer i praksis ved produksjon og tjenester som ikke alltid er så enkelt å måle. Et eksempel er kunnskap om mikrobiota i melk som er utvikla i forskningsprosjekter ved NMBU og har gitt kunnskap som industrien benytter i sine risikovurderinger.
- Det at industripartnere stadig kommer tilbake og er villig til å være med på å finansiere forskningsprosjekt betyr at de har nytteverdi av samarbeid. Dette kan være en indikator i seg selv.

Forslag 6: Innføre sentrale regler for kommersialiseringspermisjon

- Dette er et meget godt forslag. Det er mulig forslaget om varigheten (3 år) på ulønnet permisjon bør vurderes utfra fagmiljøets behov for vitenskapelig dedikerte medarbeidere. En løsning med mulighet for permisjon i 1 eller 2 år kan også være nyttig.
- Det bør også vurderes hvordan man kan legge til rette for utplassering av ph.d.-kandidater i næringsliv og offentlig sektor, fortrinnsvis som en del av forskerutdanningen.
- NMBU mener også at det er viktig å vektlegge interesse og erfaring for arbeid med kommersialisering av forskning ved rekruttering til alle vitenskapelige stillinger. Ved opprykk skal også engasjement (arbeid og evt. resultater) i dette feltet telle positivt, med

andre ord være meritterende. Dette vil være et svært viktig tiltak for å utvikle norsk forskning og utdanning til å utvikle seg i en retning hvor samfunnsrelevans er tellende. Dette skal ikke gå på bekostning av ressurser til grunnleggende forskning. Det er interessant at, som rapporten benevner det, «ulike forskere – ulike målsetninger», kan ha betydning for hvordan insentivsystemet bør være og være et grunnlag for å utforme TTO-enes arbeid.

Forslag 7: Bedre universitetenes målstyring av TTO-ene

- TTO-ene kan gjerne måles på inntekter. Inntektene gir et uttrykk for om kommersialiseringen lykkes i markedet, og inntektene kan bidra til videre forskning ved å kanaliseres tilbake til forskergruppene. Det er viktig at måling av inntekter settes i sammenheng med andre parametere (eks samfunnsrelevans) slik at det er de viktige og riktige kommersialiseringene som gjøres (kvalitet vs. kvantitet).
- Som nevnt innledningsvis er NMBU opptatt av å finne den beste løsningen for eiermodell for TTO-ene. Det kan være nyttig å vurdere hvordan dette gjøres i land som har samme lovverk og policy for IP som Norge, for eksempel Danmark.
- Det er både fordeler og ulemper ved å integrere TTO-ene i universitetet. Fordelen er at veien fra studentene og de ansatte til TTO-ene blir kortere og det er lettere for dem å ta direkte kontakt. Når TTO-ene er på utsiden av universitetet tar det ofte lenger tid før studenter og ansatte oppfatter at de arbeider på vegne av universitetet. Det er knyttet administrativt merarbeid til det å ha TTO-ene utenfor universitetene, men på den andre side får TTO-ene tilgang på eksterne midler fra FORNY som gjør at de kan øke kapasiteten.